

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu a soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobkyně: **M. Z** zastoupená JUDr. Darinou Šustkovou, advokátkou, se sídlem Divadelní 9, Nový Jičín, proti žalované: **Česká obchodní inspekce**, se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 4. února 2015, č. j. ČOI 10624/15/O100/4000/15/Hl/Št, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. února 2017, č. j. 22 A 25/2015 - 30,

takto:

I. Kasační stížnost žalované **se zamítá.**

II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni jako náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti částku 3 400 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně JUDr. Dariny Šustkové, advokátky, se sídlem Divadelní 9, Nový Jičín.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobkyně je podnikající fyzická osoba, která provozuje čerpací stanici pohonných hmot. Dne 20. května 2014 provedla Česká obchodní inspekce, Inspektorát Moravskoslezského a Olomouckého (dále též „oblastní inspektorát“) v provozovně žalobkyně ve Fulneku kontrolu kvality LPG. Dle úředního záznamu byly kontrole přítomny za kontrolní orgán dvě osoby a dále přizvaná osoba, a to pracovník SGS Czech

Republic, s. r. o. (soukromá společnost zajišťující laboratorní rozbory), jako odborně způsobilá osoba k odběru plynných paliv. Za žalobkyni byl přítomen provozní J. Z. Dle protokolu o kontrole ze dne 11. června 2014 odebraný vzorek LPG nesplnil požadavky technické normy pokud jde o limitní hodnoty síry, neboť byla zjištěna její hodnota 127,5 mg/kg namísto maximální hodnoty 60 mg/kg. Proto ředitel oblastního inspektorátu uložil rozhodnutím ze dne 19. listopadu 2014 žalobkyni pokutu ve výši 260 000 Kč, a to za porušení § 3 odst. 1 zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pohonných hmotách“) a naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle § 9 odst. 1 dle téhož zákona. Žalovaná napadeným rozhodnutím na základě podaného odvolání pokutu snížila na 200 000 Kč, ve zbytku rozhodnutí oblastního inspektorátu potvrdila. Krajský soud v Ostravě (dále též“ krajský soud“) však její rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost. Vytkl žalované jednak to, že neodůvodnila, proč správní orgány nevyslechly v průběhu řízení žalobkyní navrhované svědky J. Z. a V. Z., kteří měli potvrdit, že odběr vzorku byl proveden v rozporu s právními předpisy, konkrétně že odběr prováděl místo odborně způsobilé osoby provozní čerpací stanice, že vzorkovnice nebyla před odběrem propláchnuta, a že na ní nebylo uvedeno číslo pečeti. Dále pak soud označil za nepřezkoumatelné úvahy žalované o ekonomické situaci žalobkyně, které vedly ke snížení pokuty na částku 200 000 Kč.

II. Kasační stížnost a řízení o ní

[2] Proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu podala žalovaná (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost. V ní namítala, že zamítnutí návrhu žalobkyně na výslech svědků nevycházela jen z toho, že svědci k ní byli v příbuzenském poměru, ale zejména z toho, že jejich výslech nemohl nijak přispět k objasnění věci. Průběh odběru je totiž zachycen v úředním záznamu, na který stěžovatelka ve svém rozhodnutí odkazuje. Nadto stěžovatelka dodala, že i kdyby výslechy svědků prokázaly pravdivost veškerých tvrzení žalobkyně, na použitelnost odebraných vzorků by to nemělo žádný vliv. Zákon o pohonných hmotách nepožaduje, aby odběr vzorku prováděla výhradně jen odborně způsobilá osoba, takže odběr provedený provozním čerpací stanice pod dohledem odborně způsobilé osoby by také splnil zákonná kriteria. Proplach vzorkovnice byl proveden v laboratoři před započetím kontroly v souladu s akreditovaným postupem. Pokud jde o číslo pečeti, skutkový stav je jednoznačný (pečeť samotná číslo neměla). Podle stěžovatelky k nezaměnitelnému označení vzorku postačí, že byl označen číslem vzorku a zapečetěn. Jedná se zde o spor o právní výklad, k jehož vyřešení by výslech svědků nemohl nijak přispět.

[3] Své úvahy o výši pokuty považuje stěžovatelka za logické a řádně odůvodněné. Podle judikatury není žalovaný povinen použít matematicky přesnou metodu, ale pouze zdůvodnit, zda pokuta nebude mít likvidační charakter (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 9/2008 - 133). Stěžovatelka vypočítala z údajů za rok 2013, že aktiva žalobkyně převyšují pasiva ve výši 404 806 Kč. Vzala v úvahu, že se finanční situace žalobkyně v roce 2014 zhoršila úvěrem ve výši 580 000 Kč. Nezohledňovala dlouhodobý majetek žalobkyně, protože jeho prodej by mohl žalobkyni zkomplikovat podnikání. Nezohlednila ani daňovou ztrátu z roku 2013, neboť je spíše ukazatelem míry úspěšnosti

podnikání a nevypovídá o schopnosti hradit běžné provozní náklady, která je pro úvahy o likvidační povaze pokuty klíčová. Výsledná pokuta odpovídá pokutám ukládaným v obdobných případech a stěžovatelka neshledala důvody k jejímu výraznějšímu snížení, než jaké učinila.

[4] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že svědci měli poukázat na nesprávný postup při odběru vzorku. Za podstatu věci označila fakt, že použité jednoválcové vzorkovací lahve neodpovídají příslušné evropské směrnici a nebyly schváleny inspekční společností. Tyto lahve jsou opatřeny pouze jednoduchou číselnou visačkou na provázku, nejsou přizpůsobeny k zaplombování, nejsou vybaveny uzávěry k zabezpečení svévolného úniku plynu a chybí na nich řada důležitých informací. Žalobkyně také zpochybnila, že by její provozní odebíral LPG pouze do svého vozidla před vlastním odběrem, jak vyplývá z úředního záznamu, neboť jeho vozidlo bylo přestavěno na alternativní pohon až po provedené kontrole. K pokutě uvedla, že správní orgány nezjistily všechny okolnosti svědčící v její prospěch a uložená pokuta je neadekvátní.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky řízení jsou splněny, a kasační stížnost vyhodnotil jako přípustnou. Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[6] Nejvyšší správní soud nerozporuje fakt, že správnímu orgánu je dána možnost neprovést některé navržené důkazy, pokud je shledá nadbytečnými (§ 52 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů). Musí však takový postup v rozhodnutí odůvodnit. Žalovaná uvedla v rozhodnutí pouze dva důvody pro neprovedení navrhovaných výslechů svědků, a to jejich příbuzenský poměr k žalobkyni, a dále fakt, že skutkový stav byl dostatečně zjištěn, jak vyplývá z úředního záznamu o průběhu kontroly. Ani jeden z těchto argumentů nemůže obstát.

[7] Pokud jde o příbuzenský poměr, Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že výpověď svědka, již obviněný z přestupku navrhl k důkazu na svou obhajobu, nelze předem hodnotit jako bezcennou, a proto ji jako důkaz neprovést, jen s poukazem na její účelovost pro přátelský vztah obviněného ke svědkovi. Odmítnutí návrhu na provedení důkazu výslechem takového svědka je porušením práva na spravedlivý proces (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. ledna 2006, č. j. 4 As 2/2005 - 62, č. 847/2006 Sb. NSS). Co se týká dostatečného zjištění skutkových okolností z úředního záznamu, jak správně upozornil krajský soud, jde v podstatě o spekulativní předjímání výsledku provedení důkazu. Žalovaná dala předem najevo, že ať už by svědci vypověděli cokoliv, neuvěřila by jim a dala by přednost skutečnostem uvedeným v úředním záznamu. Takový přístup je ale v rozporu s právem na obhajobu osoby obviněné ze správního deliktu. Správní orgán může samozřejmě svědeckou výpověď vyhodnotit jako nehodnověrnou a dát přednost při rekonstrukci skutkového stavu jiným důkazům, může tak ale učinit až poté, co se seznámí s obsahem toho, co svědek vypověděl. Zásada volného hodnocení důkazů obsažená v § 50 odst. 4 správního řádu se vztahuje jen na důkazy v řízení provedené. Pokud správní orgán nedostojí povinnosti zamítnutí důkazu řádně odůvodnit,

vystavuje se nebezpečí zrušení svého rozhodnutí pro opomenutí navržených důkazů [srov. přiměřeně nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 118/09 ze dne 8. prosince 2009 (N 254/55 SbNU 455), kde soud odůvodňoval neprovedení svědeckých výpovědí podobně, jako žalovaná v nyní posuzovaném případě].

[8] Naopak relevantní z hlediska odmítnutí důkazních návrhů žalobkyně by mohla teoreticky být argumentace stěžovatelky, podle níž, i kdyby se potvrdily všechny skutečnosti, o nichž mají svědci vypovídat, nemohlo by to mít vliv na posouzení věci. Tato argumentace však v napadeném rozhodnutí obsažena není (s výjimkou apodiktického konstatování, že by navrhované výslechy k objasnění věci nevedly) a objevuje se poprvé až v soudním řízení. Proto k ní Nejvyšší správní soud nemohl přihlížet ani ji nikterak hodnotit ve prospěch stěžovatelky. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl v předchozí judikatuře, nevypořádá-li se správní orgán v rozhodnutí o odvolání se všemi odvolacími námitkami, zatíží tím své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Tuto vadu nelze zhojit vyvrácením odvolacích námitek ve vyjádření k žalobě, příp. v kasační stížnosti (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. prosince 2008, č. j. 8 Afs 66/2008 - 71).

[9] Pokud jde o druhý důvod pro zrušení napadeného správního rozhodnutí, zde se Nejvyšší správní soud ztotožnil s krajským soudem pouze částečně. Stěžovatelka skutečně nezohlednila všechny skutečnosti týkající se ekonomické situace žalobkyně. Na úvod nutno připomenout, že cílem hodnocení těchto skutečností bylo vyloučit likvidační účinek pokuty na žalobkyni jakožto podnikající fyzickou osobu. Stěžovatelka tudíž logicky zdůvodnila, že nepřihlížela k dlouhodobému majetku žalobkyně, neboť jeho prodejem by sice teoreticky mohla získat prostředky na uhrazení pokuty, avšak nepřiměřeně by se jí tím zkomplikovalo další podnikání. Zcela vágně se však stěžovatelka vyrovnala s půjčkou, kterou si žalobkyně vzala v roce 2014 a která přesahuje její aktiva, jak je žalovaná vypočítala dříve, tudíž její plné započítání do majetkové situace žalobkyně by vedlo k zápornému výsledku. Nejvyšší správní soud proto souhlasí s krajským soudem, že tato část odůvodnění přiměřenosti výše pokuty je nepřezkoumatelná a stěžovatelka ji bude muset v novém řízení lépe propracovat. Naopak s krajským soudem se Nejvyšší správní soud nemohl ztotožnit v tom, že by úvahy stěžovatelky ohledně nezohlednění daňové ztráty žalobkyně z roku 2013 byly nesrozumitelné. Daňová ztráta nepředstavuje závazek uhradit vyčíslenou částku. Naopak, pokud by v příštích třech letech dosáhla žalobkyně lepších hospodářských výsledků, mohla by si daňovou ztrátu z roku 2013 odečíst od základu daně a svou daňovou bilanci tak vylepšit (§ 5 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů). Ta část odůvodnění, v níž stěžovatelka uvádí, že daňová ztráta je údajem, který vypovídá spíše o úspěšnosti podnikatelské činnosti žalobkyně, ale nemá bezprostřední vliv na její schopnost hradit své závazky, je tedy přezkoumatelná.

[10] Nejvyšší správní soud uzavírá, že Krajský soud v Ostravě dospěl ve svém rozsudku ke správnému právnímu závěru, že rozhodnutí stěžovatelky je nepřezkoumatelné, jelikož neodůvodnila dostatečně, proč nevyslechla svědky navržené žalobkyní, a dále nevysvětlila srozumitelně, proč neshledala uloženou pokutu likvidační ve vztahu k finanční situaci žalobkyně, zejména s ohledem na její závazky z úvěru z roku 2014. Z toho důvodu

vyhodnotil Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. jako nedůvodnou a zamítl ji.

IV. Náklady řízení

[11] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., aplikovaného na základě § 120 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Naopak žalobkyně měla ve věci plný úspěch, a proto jí Nejvyšší správní soud přiznal náhradu nákladů řízení, jež vyplynuly ze soudního spisu.

[12] Žalobkyně prostřednictvím své právní zástupkyně podala vyjádření ke kasační stížnosti. Podání vyjádření představuje úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Odměna za jeden úkon právní služby činí podle § 7 bodu 5, aplikovaného na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, 3 100 Kč a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu je třeba k ní přičíst 300 Kč na úhradu hotových výdajů, celkem tedy 3 400 Kč. Protože zmocněná advokátka nepředložila ani v řízení před krajským soudem, ani v řízení před Nejvyšším správním soudem žádný doklad o tom, že je plátcem daně z přidané hodnoty, daň z přidané hodnoty soud k odměně nepřičetl. Žalobkyni se tedy přiznává náhrada nákladů řízení spočívajících v odměně, hotových výdajích a dani z přidané hodnoty advokáta v celkové výši 3 400 Kč. K zaplacení náhrady nákladů řízení byla stěžovatelce stanovena přiměřená lhůta v délce jednoho měsíce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. června 2017

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu